

## COLECȚIA DE BREVETE DIN PATRIMONIUL MUZEULUI NAȚIONAL AL MARINEI ROMÂNE

*Dr. Silvia IONIȚĂ\**

Muzeul Național al Marinei Române este o instituție de cultură unicat în țară care și-a asumat prin însăși existența sa, dar și a activităților desfășurate periodic, rolul de a atrage publicul larg, iubitor de cultură și istorie, spre valorile patrimoniului național, prin tezurizarea și promovarea valorilor marinărești universale și a simbolurilor naționale. Muzeul nostru are în patrimoniu aproximativ 12 000 de obiecte, grupate în 14 colecții. Îmbogățirea patrimoniului muzeal a fost un obiectiv central, urmărit și desfășurat continuu de specialiști, în cei 50 de ani de existență a muzeului. Astfel, pe lângă instrumente și aparatură de navigație, aparatură de artilerie și armament, arme sub apă, aparatură de transmisiuni, machete și navomodele, plachete, ordine, medalii, insigne, sigilii, numismatică, uniforme, tablouri, fotografii, obiecte de artă etc., Muzeul Național al Marinei Române este mândrul deținător al unei colecții de **Brevete originale**, care aduce în prim plan personalități de marcă ale marinei române, dar și cetățeni români care s-au distins în anumite domenii.

Una din personalitățile care s-a remarcat prin activitatea sa în cadrul Marinei Române, a fost **Eustațiu Sebastian**. A absolvit Școala Fiilor de Militari din Iași (1875), Școala de ofițeri din București (1877) și Școala Navală din Brest. A participat la Războiul de Independență, repartizat la Regimentul 4 Linie, distingându-se în timpul luptelor de la Grivița și Smârdan.<sup>1</sup>

A fost avansat de la gradul de sublocotenent în 1877, până la cel de contraamiral în 1909, parcurgând mai multe etape în cariera sa impresionantă. A activat în Corpul Flotilei (1879 – 1886), a fost comandantul șalupei „SMÎRDAN” (1883), ofițer secund pe bricul „MIRCEA” (1886), comandantul bricului „MIRCEA” (1888), directorul Școlii Copiilor de Marină, (1888 – 1889), comandantul Companiei Vaselor pe crucișătorul „ELISABETA” în cadrul Depozitului Flotilei

---

\* Muzeul Național al Marinei Române, Constanța.

<sup>1</sup> Marian Moșneagu, *Dicționarul marinarilor români*, București, Editura Societății Scriitorilor Militari, 2006, p. 168.

(1889 – 1890), comandantul Yahtului „ȘTEFAN CEL MARE” (1890 – 1892), căpitan de port clasa I la Căpitania portului Constanța, din cadrul Inspectoratului Porturilor (1892 – 1895), respectiv al portului Brăila (1895 – 1896), șef de stat major la Comandamentul Flotei (1900 – 1901), directorul Arsenalului Marinei (1904 – 1908), comandantul Diviziei de Dunăre (1908 – 1909) și comandantul Marinei Militare (1909 – 1917).<sup>2</sup>

Muzeul Național al Marinei Române deține în colecția sa de brevete nu mai puțin de 18 brevete originale care au aparținut contraamiralului Eustațiu Sebastian. Dintre acestea amintim brevetul pentru Semnul Onorific, semnat de ministrul general Iacob Lahovary și de directorul Marinei Emanoil Koslinski, cu următorul text: „*Ministrul Secretar de stat la Departamentul de resbel face cunoscut Căpitanului-Comandor Eustațiu Sebastian Comandantul Crucișătorului Elisabeta că prin Înaltul Decret Nr, 1914 de la 29 Aprilie anul 1899 i s-a acordat dreptul de a purta Semnul onorific de Aur și că s-a dat ordin să fie recunoscut în drept de a purta acest semn pentru serviciul militar de 25 ani împliniți.*”<sup>3</sup>

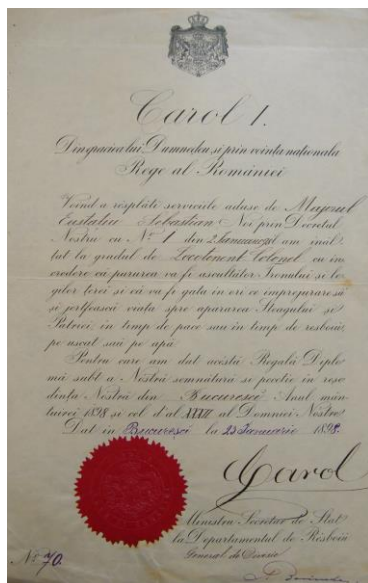


*Brevetul nr. 91 prin care se acordă dreptul lui Eustațiu Sebastian de a purta Semnul Onorific pentru serviciul militar de 25 ani împliniți*

<sup>2</sup> *Ibidem*, p. 169.

<sup>3</sup> *Muzeul Marinei Române. Album de colecții. 1969 – 2014*, coordonator muzeograf Andrei Vochițu, Constanța, Editura Muzeului Marinei Române, 2014, p. 24.

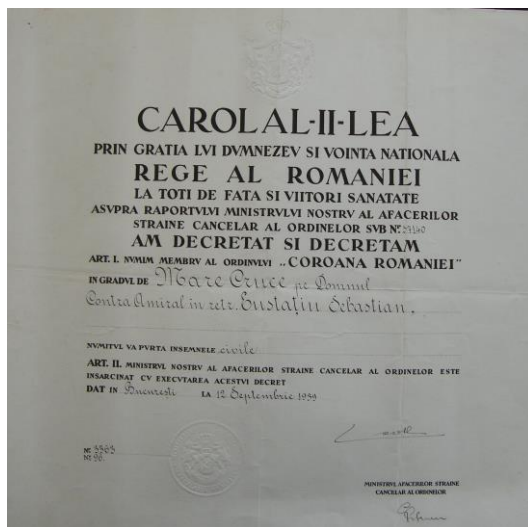
Alte câteva brevete care atrag atenția sunt cele care puntează avansările lui Eustațiu Sebastian, devenit maior în 1893, locotenent colonel în 1898, comandor în anul 1904 și contraamiral în 1909.



*Brevetul nr. 70 primit în anul 1898 care prevede avansarea lui Eustațiu Sebastian la gradul de locotenent colonel*

În semn de apreciere pe parcursul carierei sale de excepție, contraamiralul Eustațiu Sebastian a primit mai multe distincții și decorații: Ordinul „Coroana României” în grad de cavaler (Brevet nr. 2056 din 11 mai 1894), Ordinul „Steaua României” în grad de ofițer (Brevetul nr. 1609 din 9 mai 1902), „Medalia Jubiliară Carol I” (Brevet nr. 51 din 10 mai 1906), Ordinul austriac „Coroana de fier” clasa a II-a (Brevetul nr. 6957 din 17 aprilie 1909), Ordinul „Coroana României” în gradul de comandor (Brevetul nr 2400 din 21 iulie 1910), Ordinul „Sf. Sava” clasa I (Brevet nr 24329 din 10 noiembrie 1910), Ordinul rus „Sf. Stanislas” clasa I (Brevetul nr. 12281 din 26 mai 1912), Medalia „Avântul Țării” (Brevetul nr. 29 din 17 decembrie 1913), Ordinul „Steaua României” în grad de comandor (Brevetul nr. 7323 din 31 decembrie 1913), „Crucea Comemorativă a războiului 1916 – 1918” fără barete (Brevet nr 25306 din 15 februarie 1921), „Medalia Comemorativă a Proclămării Independenței” (Brevet nr. 143 din 28 decembrie 1927), „Medalia

Maritimă” clasa I-a navigant ( Brevet nr. 4 din 16 august 1937), Ordinul „Coroana României” în grad de Mare Cruce (Brevet nr. 3363 din 12 septembrie 1939).<sup>4</sup>



*Brevet nr. 3363 din 12 septembrie 1939 prin care se atestă că Eustațiu Sebastian devine membru al Ordinului „Coroana României” în grad de Mare Cruce*

A doua personalitate care face subiectul acestui demers este **comandorul Alexandru Cătuneanu**, născut la 17 octombrie 1862. A absolvit Școala Militară de Ofițeri (1883), ambarcat pe navele franceze cu care a efectuat două campanii de navigație, una în Caledonia, cealaltă în Extremul Orient, cu bastimentul „ANNAMITE”, atașat la lucrările Observatorului Astronomic din Nontsouris (Paris). De-a lungul carierei sale a fost avansat de la gradul de sublocotenent (1883) până la cel de comandor (1911).

A efectuat stagii de practică la bordul canonierei „GRIVIȚA” în 1883 și 1884 și la bordul bricului „MIRCEA” în anii 1883, 1884, 1885 și

---

<sup>4</sup> Marius Laurențiu Rohart, Andreea Atanasiu-Croitoru..., *Muzeul Național al României, 50 de ani de existență. 1969 – 2019 Monografie*, Constanța, Editura M.N.M.R. (Muzeului Național al Marinei Române), 2019, pp. 128 – 129.

1986, pe șalupa „SMÎRDAN” în anușul 1887 și canoniera Grivița în anul 1888.<sup>5</sup>

După încheierea anilor de studii se reîntoarce în țară cu gradul de locotenent. Până la sfârșitul secolului îndeplinește succesiv mai multe funcții, la Depozitul Flotilei, Divizia de Mare, Arsenalul Flotilei, Depozitul Echipajelor, crucișătorul „ELISABETA”.<sup>6</sup>

În anul 1901, fiind atașat ca ofițer în Compania Constanța, îndeplinește funcția de profesor la Școala de Marină, în 1903 este repartizat la Divizia de Dunăre unde comandă șalupa „VEDEA”. În 1905 comandă Compania Galați, iar după avansarea în 1906 la gradul de căpitan revine la Divizia de Mare, ambarcat pe bricul „MIRCEA”. În 1908, odată cu constituirea primei escadre de război la Dunăre, căpitanul Alexandru Cătuneanu trece la Divizia de Dunăre, unde în anul următor i se încredințează comanda vedetei „VALTER MĂRĂCINEANU”. În aprilie 1909 preia comanda crucișătorului „ELISABETA”, sub comanda sa nava a executat programul de instrucție a elevilor Școlii de Război prin ieșiri în mare, recunoașterea coastei și executarea tragerilor de artilerie. În anul 1910 este numit comandantul Diviziei de Mare, spre sfârșitul anului fiind mutat la Ministerul de Război. În 1912 comandă Compania de Depozit, iar în 1913, ambarcat ca ofițer secund pe monitorul „ION BRĂTIANU”, participă la cel de-al doilea război balcanic. Ca urmare a participării sale la această campanie militară este decorat cu medalia „Avântul Țării”, iar în același an primește și „Semnul Onorific pentru serviciul de 25 de ani”, acestea fiind doar două din multele distincții primite. În septembrie 1914 Alexandru Cătuneanu este numit comandantul Diviziei de Dunăre, iar în martie 1916 preia comanda Depozitelor Generale ale Marinei.<sup>7</sup>

S-a stins din viață la 31 decembrie 1916, fiind una dintre victimele celui mai mare accident feroviar din istoria României, în gara Ciurea.

A rămas în istorie prin faptul că, atunci când a executat numeroase lucrări hidrografice pe coasta României cu bricul „MIRCEA” împreună cu șalupa „RAHOVA”, a cules date pe care un colectiv de ofițeri, sub coordonarea sa, a întocmit *prima hartă românească de*

---

<sup>5</sup> Georgeta Borandă, *Oameni de seamă din Istoria Marinei Române (ofițeri)*, în „Momente din Istoria Marinei Române – Lucrări de cercetare”, 1986, Fondul documentar al Muzeului Național al Marinei Române, cota 30331, p. 203.

<sup>6</sup> Marian Moșneagu, *op. cit.*, p. 85.

<sup>7</sup> *Ibidem*.

*navigație* a țărmului de vest cuprins între Ilanlîc și Gura Starîi Stambul, denumită „Harta Mării Negre, coasta României”. În urma demersurilor întreprinse de comandantul Marinei, contraamiralul Ioan Murgescu, pe lângă atașatul militar al Legației Franței, harta a fost tipărită în cadrul Institutului de Hidrografie al Marinei Franceze. Apreciată de locotenent comandorul Constantin Ciuchi în „Istoria Marinei române în curs de 18 secole” drept „cea mai exactă lucrare ce s-a executat vreodată” care „face onoare ofițerilor noștri de marină, și în special locotenent-comandorului Alexandru Cătuneanu sub a cărui direcțiune s-a executat”, harta a fost premiată în anul 1900 cu medalia de aur, pentru exactitatea și înalta sa ținută științifică, la expoziția organizată în capitala Franței. În anul 1929 i s-au făcut unele mici corecturi, determinate de modificarea în timp a adâncimilor fundurilor prin depuneri, harta a rămas în folosință până în 1952, când a fost înlocuită cu noile hărți întocmite de D.H.M.<sup>8</sup>

Muzeul Național al Marinei Române deține o serie de brevete originale acordate lui Alexandru Cătuneanu. Printre care și cele de avansare în grad, începând cu cel de sublocotenent la terminarea școlii în 1883, apoi cel de locotenent în 1886, căpitan în 1890 și căpitan-comandor în 1906.<sup>9</sup>

În anul 1902 i se înmânează brevetul prin care i se acordă dreptul de a purta însemnele Ordinului Sf. Ana clasa a II-a, conferit de Majestatea Sa Împăratul Rusiei. Un alt brevet original din colecție este cel în care se precizează că ministrul secretar de stat la Departamentul de Război îi acordă permisiunea locotenent-comandorului Alexandru Cătuneanu de a purta „*Semnul Onorific, pentru serviciul militar de 25 de ani*”, la data de 30 noiembrie 1904. În 1906 Alexandru Cătuneanu primește Brevetul pentru „Medalia Jubiliară Carol I”, iar din anul 1913 avem brevetul original care confirmă conferirea Medaliei „Avântul Țării”, pentru campania desfășurată în anul 1913.<sup>10</sup>

Patrimoniul muzeului nostru cuprinde un număr de 28 de brevete originale care amintesc de **primul viceamiral activ al armatei române, Vasile Scodrea**, absolvent al Academiei Navale din Livorno (1894), ambarcat pe vasul italian SICILIA din escadra italiană (1900 – 1901).<sup>11</sup>

---

<sup>8</sup>Georgeta Borandă, *art. cit.*, p. 205.

<sup>9</sup>Marius Laurențiu Rohart, Andreea Atanasiu-Croitoru..., *op. cit.*, p. 129.

<sup>10</sup>*Ibidem*, pp. 129 – 130.

<sup>11</sup>Marian Moșneagu, *op. cit.*, p. 429.

Un număr de nouă brevete amintesc de avansarea în grad a lui Vasile Scodrea de la cel de sublocotenent (Brevetul nr. 3620 din 15 iunie 1984), până la cel de viceamiral (brevetul nr. 886 din 10 iunie 1929).

Considerat încă de la începutul carierei ca fiind un ofițer corect, supus și cu o gândire logică, așa cum aprecia inspectorul general al Marinei Ioan Murgescu,<sup>12</sup> Vasile Scodrea a avansat de la gradul de sublocotenent în 1894, până la cel de viceamiral în 1926.

De-a lungul carierei sale Vasile Scodrea a fost apreciat de oamenii cu care a colaborat, evaluările acestora fiind pozitive și chiar laudative. Comandantul Diviziei de Mare căpitan-comandorul Eustațiu Sebastian îl aprecia în anul 1904 ca fiind „*unul dintre bunii ofițeri ai marinei noastre și format, inteligent, serios, cu mult amor propriu, cu un tact deosebit și o ținută ireproșabilă*”. Comandantul marinei, comandorul Emanoil Koslinski, considera că Vasile Scodrea este „*un ofițer distins din toate punctele de vedere. Este energic și competent*.”<sup>13</sup> În anul 1907 Inspectorul General al Școlilor Militare, generalul adjutant Coandă menționa că în calitate de profesor al cursului de „*Marină și Fortificații*”, Vasile Scodrea „*și-a îndeplinit sarcina cu pricepere și conștiinciozitate pentru binele armatei*”. În anul 1910, contraamiralul Eustațiu Sebastian considera că Vasile Scodrea „*merită toate laudele pentru calitățile sale profesionale*” și îl propunea să fie „*înaintat la alegere*”, iar în anul următor îl califică drept „*un marinar desăvârșit, profesor excelent, devotat serviciului, cu o conduită exemplară, merită a urca repede treptele*.” Viceamiralul Ioan Bălănescu menționa „*...era cu drept cuvânt apreciat ca un neîntrecut lup de mare în campaniile sale de comandant al bricului MIRCEA. Ca director al Școlilor Copiilor de Marină, profesor de navigație și artă militară la Școala de Aplicație depune o largă contribuție de cunoștințe marinărești și tehnice și are mândria să vadă pe aproape toate navele de război și comerciale românești, comandanți și ofițeri distinși, formați la școala lui de comandă bine clădită pe: cunoașterea perfectă a misiunii, cultivarea sufletului și selecțiunea valorilor*.”

În anul 1913, comandantul Diviziei de Dunăre înainta comandantului Marinei un „Raport special pentru susținerea propunerii

---

<sup>12</sup> Mariana Păvăloiu, *Comandanți ai Marinei Militare române în perioada 1920 – 1948*, în „*Momente din Istoria Marinei Române – Lucrări de cercetare*”, 1985, p. 190, Fondul documentar al Muzeului Național al Marinei Române, cota I/399 (30192).

<sup>13</sup> *Ibidem*, p. 191.

de înaintare în grad a căpitan-comandorului Vasile Scodrea la gradul de comandor”. Documentul se referă la activitatea desfășurată între 1911 – 1913, perioadă în care a deținut comanda Școlilor Marinei, a Grupului de Canoniere, iar în campania din 1913 a fost comandant al escadrei formată din monitorul BRĂTIANU și vedetele CPT. NICOLAE LASCĂR BOGDAN și MAIOR CONSTANTIN ENE.

La finele anului 1914, comandantul Marinei, contraamiralul Sebastian Eustațiu a înaintat un raport special pentru avansarea sa, ajuns șeful Serviciului Artilerie, Torpile și Electricitate din C.M.M., din care reieșea că în a doua parte a anului 1913 a condus o delegație care a avut misiunea să viziteze nave militare străine și să întocmească un raport amănunțit în vederea achiziționării de către guvernul român a unor submarine și contratorpiloare din străinătate.

Odată cu intrarea României în război împotriva Puterilor Centrale, Vasile Scodrea a fost mobilizat până la 30 iunie 1918. A făcut parte din cadrele de comandament și până în vara anului 1917 și-a desfășurat activitatea la bordul navei MĂCIN. Tot în 1917 va prelua comanda Flotei de Operațiuni și conduce personal acțiunile desfășurate în luna august de navele românești. Între 1918 – 1921 s-a aflat la comanda Diviziei de Dunăre. În notarea întocmită în mai 1920 de către comandantul Marinei, contraamiralul Constantin Bălescu, considera că „În calitatea sa de comandant al Diviziei de Dunăre, comandantul Vasile Scodrea a manifestat calități deosebite pe linie de comandă, inițiativă, preocupare permanentă pentru rezolvarea problemelor Diviziei de Dunăre. (...) Îl propun a fi înaintat la excepțional.”<sup>14</sup>

În îndelungata sa carieră a avut și momente de cumpănă. În perioada de început în activitatea sa la conducerea Diviziei de Mare se ivesc în marină zvonuri acuzatoare la adresa sa și a altor ofițeri superiori din marină. O primă comisie a propus ministerului ca prin ordonanță definitivă să fie scos dintre cadrele active contraamiralul Scodrea și ceilalți ofițeri vizați. După o altă anchetă, condusă de data aceasta de comandantul Corpului 2 Armată, se concluzionează că Vasile Scodrea trebuie dat afară din armată, însă rezoluția Ministerului de Război a fost negativă.<sup>15</sup>

În 1925, după mai bine de 4 ani de activitate neobosită la comanda Diviziei de Mare, contraamiralul Vasile Scodrea este numit

---

<sup>14</sup> Marian Moșneagu, *op. cit.*, p. 432 – 433.

<sup>15</sup> Mariana Păvăloiu, *op. cit.*, pp. 200 – 201.



comandant inspector tehnic și director superior al Marinei.<sup>16</sup> Trei luni mai târziu i se încredințează comanda Marinei, iar prin Înaltul Decret nr. 1375/1926 contraamiralul Vasile Scodrea este înaintat la gradul de viceamiral, devenind primul viceamiral activ al armatei noastre. În anii în care s-a aflat la conducerea marinei, toate notările viceamiralului Vasile Scodrea au avut calificativul „Foarte bine”, notări semnate de ministrul de război. Perioada în care viceamiralul Scodrea s-a aflat la conducerea marinei poate fi considerată cea mai fertilă din punct de vedere al dotării cu nave moderne. A participat personal la botezul distrugătoarelor de tip „R” și la cel al navei-bază CONSTANȚA.<sup>17</sup>

Un alt moment de cumpănă în cariera sa s-a petrecut în anul 1932 când i s-a intentat proces penal prin care era acuzat alături de alți colaboratori de un deficit care depășea suma de 51 000 000 de lei, sumă rezultată în urma contractelor pentru achiziționarea armamentului necesar modernizării unor nave militare românești, reprezentând surplusul dat la valoarea reală a pieselor de artilerie cumpărate.<sup>18</sup> Deși prin Decizia nr. 196/1933 Înalta Curte de Conturi a abrogat Decizia M.Ap.N. și l-a absolvit de plata acestei sume, acuzația i-a zdruncinat puternic sănătatea, un an mai târziu Vasile Scodrea trecând în neființă.

A primit în cariera sa nenumărate distincții și decorații, dintre care amintim Ordinul „Coroana României”, clasa a V-a (1901), Medalia jubiliară Carol I (brevet nr. 535, din 28 decembrie 1905), Ordinul francez „Legiunea de onoare” în grad de ofițer (brevet nr. 9051 din 26 aprilie 1910), Ordinul „Steaua României” în grad de cavaler (brevet nr. 2739, din 8 mai 1912), Medalia „Avântul Țării” (brevet nr. 454, din 2 ianuarie 1913), Ordinul francez „Legiunea de onoare” în grad de comandor (1919), „Crucea comemorativă a războiului 1916 – 1918” cu baretele Dobrogea, Dunărea (brevet nr. 25088 din 15 februarie 1921), Ordinul „Steaua României” în grad de comandor (1922), Ordinul francez „Legiunea de onoare” în grad de mare ofițer (1927), Ordinul „Steaua României” în grad de mare ofițer (brevet nr. 1940, din 6 iunie 1931) etc.

Pe lângă brevetele menționate mai sus, Muzeul Național al Marinei Române deține și brevetul original semnat de Directorul Marinei, Alexandru Cătuneanu, la data de 15 august 1913, care cuprinde următorul text: „*Ministrul Secretar de Stat la Departamentul de Război face cunoscut Căpit. Comandor Scodrea Vasile că prin Înaltul Decret Nr. 4116 de la anul 1913, i s-a acordat dreptul de a purta Semnul Onorific de Aur și că s-a*

---

<sup>16</sup> *Ibidem*, p. 202.

<sup>17</sup> *Ibidem*, pp. 203 – 204 .

<sup>18</sup> *Ibidem*, p. 206.

dat ordin a fi recunoscut în drept de a purta acest semn pentru serviciul militar de 25 de ani împliniți”,<sup>19</sup> brevetul prin care i se acordă „Semnul onorific” pentru serviciul militar de 40 de ani etc.

**Amiralul Petre Bărbuneanu** este și el prezent în rândul marilor personalități ale Marinei Române, evocate prin intermediul unui brevet original prin care președintele Republicii Franceze îi conferea Ordinul național „Legiunea de onoare” în grad de comandor, la data de 2 noiembrie 1938, pe când Bărbuneanu îndeplinea funcția de comandant al Marinei Militare.<sup>20</sup>

Parcurend pe rând toate gradele, începând cu cel de sublocotenent în anul 1902, Petre Bărbuneanu ajunge amiral în anul 1940, an în care, noul regim instaurat după 6 septembrie va decide scoaterea lui abuzivă din rândul cadrelor active.

S-a remarcat de-a lungul carierei sale, beneficiind de numeroase aprecieri pozitive. Astfel, în calitate de comandant al primelor Stațiuni de Telegrafie fără Sârmă instalate la Cernavodă, Călărași și Giurgiu, în perioada 1909-1911, va fi caracterizat astfel: „*Inteligență moderată, judecată bună, are spirit de ordine, posedă suficiente cunoștințe pentru gradul său. Concepție, inițiativă – deasupra mijlocii, prevăzător, are hotărâre, voință. Temperament cumpănit. Disciplinat, simțul datoriei lăudabil. Comandă prea bine având autoritate, prestață. Bun militar, sincer și hotărât.*” Mutat la Institutul Geografic al Armatei, comandantul institutului îl caracteriza ca fiind un „foarte bun ofițer, posedă solide cunoștințe militare și marinărești. Are multă dragoste de meserie.” În urma participării sale la Primul Război Mondial va fi apreciat drept „un ofițer inteligent, conștiincios și devotat serviciului marinei. Cult și căutător mereu a se instrui. Cunoaște foarte bine torpilele și minele”. Comandantul Marinei Constantin Bălănescu, îl caracterizează ca fiind „un ofițer distins”.<sup>21</sup>

A deținut funcții importante cum a fost cea de șef de stat-major la Divizia de Dunăre în 1919, comisar al guvernului pe lângă Tribunalul de prize maritime în anul 1920, comandantul Depozitelor Marinei și apoi directorul Arsenalului Marinei în 1922 și comandant al Școlii Navale în 1924. În 1926 preia comanda Bazei Navale Maritime, în 1927 i se încredințează și comanda Corpului Depozitelor Maritime, pentru ca patru

---

<sup>19</sup> Muzeul Marinei Române. *Album de colecții. 1969 – 2014, ...* p. 25.

<sup>20</sup> *Ibidem*, p. 23.

<sup>21</sup> Marian Moșneagu, *op. cit.*, p. 55.

ani mai târziu să comande Divizia de Dunăre. Din 1933 se remarcă prin activitatea s-a desfășurată la comanda Diviziei de Mare. În 1937 va prelua comanda Marinei. Pentru activitatea desfășurată în primii doi ani la comanda Marinei, ministrul Aerului și Marinei, generalul Paul Teodorescu îi dă calificativul „Foarte bun” și afirmă despre Petre Bărbuneanu următoarele „...conduce în cadență, foarte lăudabil Marina, în mod operativ și un bun administrator. Este un caracter liniștit, are un temperament rece, de marinar. Este muncitor și staruitor, fără gălăgie. Nereușita sa la examenul de viceamiral mă pune în situațiunea de a nu-l putea propune la înaintare, deși după modul cum conduce marina și după întinsele sale cunoștințe tehnice și tactice, dobândite în străinătate, o merită cu prisosință.”<sup>22</sup>

Regimul instaurat în 1940 nu l-a agreat pe Bărbuneanu, încadrându-l în rândul celor 11 generali români „care au săvârșit acte grave”, în 1942 acesta fiind înscris în controalele ofițerilor de rezervă. În timpul guvernului condus de Petru Groza, Bărbuneanu este încadrat în funcția de ministru subsecretar de stat al Marinei. Va deceda în anul 1979 lăsând în urmă mai multe lucrări publicate printre care „Mările și oceanele pământului. Oceanografie”, care numără nu mai puțin de 400 de pagini.<sup>23</sup>

Un alt brevet original care face cinste prin prezența sa în colecția de brevete a muzeului nostru, i-a aparținut lui Ioan Isbășescu. Cel care avea să ajungă contraamiral în 1934, a absolvit Școala Militară de Artilerie, Geniu și Marină (1903) și Școala de Artilerie din Livorno (1908), devenind unul dintre cei mai competenți artileriști ai Marinei Regale Române. A efectuat un stagiu de stat-major în Franța, fiind ambarcat pe cuirasatul COLBERT, nava comandant a Flotei din Mediterana (1919). A fost ambarcat pe crucișătorul ELISABETA, bricul MIRCEA, monitorul I. C. BRĂTIANU și numit comandant pe monitorul CATARGIU (1917 – 1918) și al distrugătorului MĂRĂȘEȘTI (1920 – 1923 ). În cariera sa a deținut funcții importante, a fost director al Direcției Marinei din Ministerul de Război, comandantul Bazei Navale Maritime, directorul Arsenalului Marinei și comandantul Bazei Navale Fluviale, comandantul Diviziei de Dunăre, la Divizia de Mare și comandant al Litoralului Maritim până în 1938 când este trecut în rezervă.

---

<sup>22</sup> *Ibidem*, p. 57.

<sup>23</sup> Mariana Păvăloiu, *op. cit.*, p. 234.

Înainte de începerea Primului Război Mondial a fost trimis în numeroase misiuni în străinătate la Dusseldorf (Germania), pentru recepționarea pulberilor contractate de Marina Regală. În 1920 a fost trimis în Anglia, pentru a vizita distrugătoarele din Royal Navy.

S-a stins din viață la 64 de ani și, până la această vârstă primind numeroase distincții și decorații: Medalia Jubiliară (1906), Medalia „Avântul Țării” din 1913, Legiunea de Onoare în grad de cavaler (1919), Ordinul „Coroana României” în grad de ofițer, „Crucea comemorativă 1916 – 1919, Medalia „Victoria”, Ordinul „Steaua României” în grad de ofițer (1924).

Brevetul original care a aparținut lui Ioan Isbășescu din patrimoniul muzeului nostru cuprinde următorul text: *„Ministrul Secretar de Stat la Departamentul de Război face cunoscut Căpit. Comandor Isbășescu Ioan că prin Înaltul Decret Nr. 2391 din anul 1920, i s-a acordat dreptul de a purta Semnul Onorific de Aur și că s-a dat ordin a fi recunoscut în drept de a purta acest semn pentru serviciul militar de 25 de ani împliniți.”*

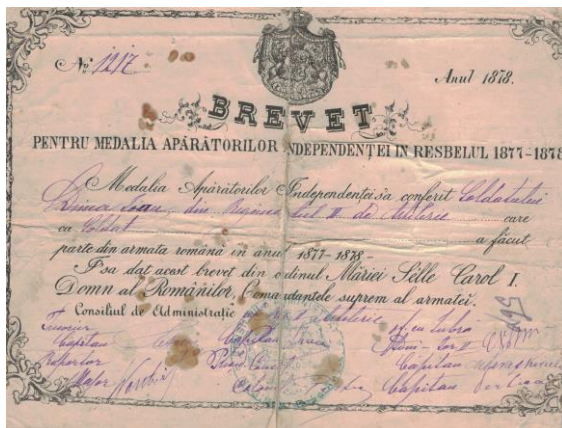
Acest brevet a fost semnat la data de 3 iunie 1920 de Ministrul de Război, generalul Ioan Rășcanu.<sup>24</sup>

Colecția de Brevete a Muzeului Național al Marinei Române cuprinde și Brevetul cu numărul 1917 pentru „Medalia Apărătorilor Independenței în resbelul 1877 – 1878” eliberat pentru soldatul Dima Ioan din Regimentul II de Artilerie, Brevetul nr. 168 din 10 iunie, de înălțare în grad a lui Cociaș Constantin, la gradul de Ofițer Mecanic cl. II, două brevete pentru „Medalia Centenarului Regelui Carol I, cel cu nr. 282712 eliberat domnului Cocoroiu Petre, marinar categoria II, clasa I, N.F.R., iar cel de-al doilea eliberat domnului Drinovă Vasile, marinar categoria II, clasa II, N.F.R. De asemenea, submaistrului clasa a III-a Bichir Constantin i se eliberează un Brevet Inferior de Specialitate la absolvirea „Școalei de Submaestrii militari de Marină prin Decizia Ministerială nr. 272 din 5 noiembrie 1942.”<sup>25</sup>

---

<sup>24</sup> Muzeul Marinei Române. *Album de colecții. 1969 – 2014*, p. 24.

<sup>25</sup> Marius Laurențiu Rohart, Andreea Atanasiu-Croitoru..., *op. cit.*, pp. 130 – 131.

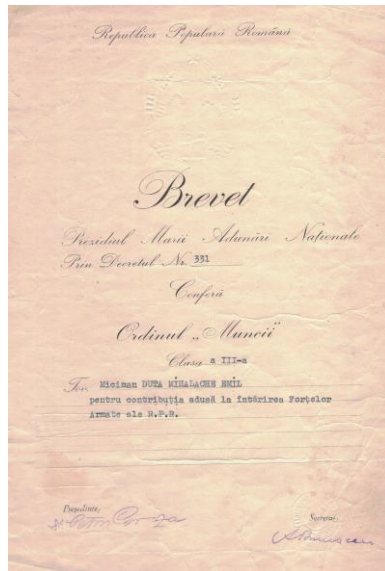


*Brevetul cu numărul 1917 pentru „Medalia Apărătorilor Independenței în resbelul 1877 – 1878” eliberat pentru soldatul Dima Ioan din Regimentul II de Artilerie*

Din perioada comunistă dispunem de două brevete originale prin care se precizează hotărârea Prezidiului Marii Adunări Naționale, care prin decretul nr. 331 conferă Ordinul „Muncii” clasa a III-a tovarășului miciman Duță Mihalache Emil și Ordinul „Steaua Republicii Populare Române” clasa a V-a, tovarășului maior Ciucă Ioan Ioan, pentru contribuția adusă de aceștia la întărirea Forțelor Armate ale R.P.R.<sup>26</sup>

---

<sup>26</sup> *Ibidem*, p. 131.



*Brevetul prin care se conferă Ordinul „Muncii” clasa a III-a tovarășului miciman Duță Mihalache Emil*

## **PATENT COLLECTION OF THE ROMANIAN NATIONAL NAVAL MUSEUM**

*Alongside navigation instruments, artillery and other arms, transmission equipment, models, medals, badges, etc., the National Naval Museum is also the proud owner of a collection of patents. They are the key for bringing up important personalities of the Romanian Navy, but also other people that have great services for the state.*

### **BIBLIOGRAFIE**

BORANDĂ, Georgeta, *Oameni de seamă din Istoria Marinei Române (ofițeri)*, în „Momente din Istoria Marinei Române – Lucrări de cercetare”, 1986, Fondul documentar al Muzeului Național al Marinei Române, cota 30331, p. 203.

MOȘNEAGU, Marian, *Dicționarul marinarilor români*, București, Editura Societății Scriitorilor Militari, 2006.

PĂVĂLOIU, Mariana, *Comandanți ai Marinei Militare române în perioada 1920 – 1948*, în „Momente din Istoria Marinei Române –

Lucrări de cercetare”, 1985, Fondul documentar al Muzeului Național al Marinei Române, cota I/399 (30192).

ROHART, Marius Laurențiu, ATANASIU-CROITORU, Andreea..., *Muzeul Național al României, 50 de ani de existență. 1969 – 2019 Monografie*, Constanța, Editura M.N.M.R. (Muzeului Național al Marinei Române), 2019, pp. 128 – 129.

*Muzeul Marinei Române. Album de colecții. 1969 – 2014*, coordonator muzeograf Andrei Vochițu, Constanța, Editura Muzeului Marinei Române, 2014.